

STRÁŽCI TAJEMSTVÍ

Na jedné křižovatce lesních cest stojí dva buky a jeden dub. Nádherné stromy s kmeny rovnými a štíhlými; jejich koruny jsou od jara do zimy bohaté, košaté a v období semenných roků plné plodů. Lesník, který je před pěti desítkami let zasadil tak, aby tvořily trojúhelníkovou bránu v předpolí smrkových houštin, to učinil s jistým zámyslem. Snad proto, aby se postupně stávaly dominantou kousku krajiny Oderských vrchů, snad proto, aby dokázaly svou sílu i mimo společenství hvozdů. Díky tomu rostly a vyvíjely se, aniž by strádaly nedostatkem slunce a vláhy. Tak mohutněly a vzdorovaly nárazům vichřic, tíži sněhu v zimě a pálicímu slunci v létě.

Na podzim zezlátly: jinak zlátlo bukové listí, jinak měnilo podobenství listoví dubu; ten o zlato zájem neměl, naopak, snažil se uchovat listí v koruně až do jara, do období pučení, a teprve pak, až krojkovaná nádhera přijala barvu hlíny, dovolil listům klesnout k zemi a změnit se na tolik potřebnou výživu lesní prsti.

Byla to náhoda, když jsem je na jedné pochůzce revírem objevil, nebo mě ke stromům přivedl osud? Ať tak či tak, s pomocí kamarádů jsem postavil pod záštitou jejich korun důstojnou sedačku. Pohodlnou, bytelnou, natočenou tak, abych mohl pozorovat krajinu na všechny světové strany. Když jsem poprvé zasedl na pohodlnou lavičku, smekl jsem a pozdravil vše kolem.

„Tak rád bych s vámi sdílel všechna tajemství,“ oslovil jsem trojici. „Škoda, že nelze vrátit čas, abych byl svědkem všeho, co vaše koruny v čase minulém zastínily. Teď však hodlám ve vaší společnosti trávit co nejvíce času.“

Slib jsem dodržel; přicházel jsem časného rána, setrval přes poledne a vracel se krátce před setměním. Plynuly dny, týdny, měsíce, roky. To však nebylo podstatné, čas hrál podřadnou roli, protože krajina Tří strážců bohatě nabízela nečekaná překvapení, nečekaná setkání, nevšední zážitky...

Jednoho večera vypálil z blízkého maliní černý kocour a s pronikavým vřeštěním se vyšplhal ke mně na posed. Nebylo divu, protože v patách mourkovi dusal obrovitý kňour. Jaká byla příčina jeho útoku, netuším. Pantáta byl ale hodně vzteklý, cvakal výhruzně zbraněmi a spouštěl k zemi hrozny slin. Kocour zalezl pod mou kamizolu a byl by zřejmě ochoten zalézt i pod košili, pokud bych ji neměl zastrčenou v kalhotách přepásaných koženým opaskem.

Zády jsem vnímal, jak kocourovi rychle tluče srdce, ale údery kňoura ryjem do žebříku mi dělaly větší starost. Kdyby ho napadlo se opřít celou svou mohutností do podsady, tak by byly moje stromy svědkem myslivcova pokoření. Však jsem už také svíral kulovnici a rejdlil zaměřovačem po kňourově palici. Naštěstí divočáka přestalo bavit nahánět neviditelného a po chvíli se vrátil do míst, kde ho mourek zřejmě vyrušil. S chlupatým zbabělcem to však bylo horší; zoufale mňoukal a škrábal, když jsem ho tahal na světlo boží. Pleskl jsem ho po zadku a vědom si toho, že kočka vždy dopadne na všechny čtyři, jsem milého ustrašence spustil dolů. Vzápětí však vypálil po kmenu dubu nahoru a usadil se v koruně. Jak dlouho tam vydržel, nevím, protože jsem opustil sedačku a vrátil se domů.

Hověl jsem si na sedačce v teplém povívání nedělního dopoledne. V polosedě v pololeže jsem nastavoval slunečním paprskům, které pronikaly zelenou bohatostí všech tří korun, tvář a mhouřil oči. V pasekách se drobné kmínky boučků, javůrků, modřínků i boroviček draly buření maliní a ostružiní vstříc slunci. Nebýt pípání kosů a sýkorek, chraplavému povyku sojek a hrčivému bublání hřivnáčů vládl by mému zákoutí bohorovný klid. Pojednou se ozval zvuk, který jsem zprvu nedokázal rozpoznat. Kmitání v hustém maliní se však zhmotnilo v pruhovaný pochod roztomilých selátek-markazínů. Nečekaná návštěva mířila k torzu pařezu, do něhož jsem vkládal sůl. Dvanáct jich bylo jako měsíců v roce. Shluklo se to nadělení nad rozházenými kukuřičnými zrny, ale pojednou mezi ně vplula mladá bachyňka. Vynořila se z hustého ostružiníku, odkud se po chvíli vyvalilo ještě mohutnější těleso starší mámy. Teprve teď jsem si povšiml rozdílné velikosti selat; pět bylo znatelně slabších, sedm zavalitějších nepochybně patřilo ke starší panímámě. Jestli byste čekali rodinnou pohodu, tak ta na vnadišti nevládla. Bachyně ryji odhazovaly selata od krmení a hltavě sbíraly zrna. Žádná mateřská láska, hlad byl tím silnějším pudem. Větší selata si poradila sama; postavila se na zadní, přísála se ke strukům a mlaskavě pila. Minuty letěly, kochal jsem se nevšedním divadlem pod pálicím sluncem až do chvíle, kdy kukuřice byla vysbírána do posledního kousíčku. Velká bachyně se postavila do čela, za ní v zástupu selata a celý voj uzavírala mladší matka. Les je pohltit, ale cestu černé hlásilo srnčí. Když vše utichlo, zaujal jsem na lavičce polohu ležícího myslivce a – usnul. Domů jsem se vrátil až hodně pozdě, teprve když mě ze snění probralo bákání srnce u samého žebříku. Asi se mu nelíbilo moje chrápání.

Tak postupně míjelo sedmnáct let. Zažíval jsem jarní rána, letní probouzení dne, voňavá podzimní jitra a první sníh zimních začátků nového svítání. Noci bývaly poloměsíčné, úplňkové, tmavé, ale nikdy ne zcela lidskému zraku neproniknutelné. Hvězdná obloha, jarní večerní tahy sluk, lehké cupitání lišek a vlnivé pobíhání kun. Jestřábi útočící na hebké hřivnáče. Sršně lovící hmyz, bušení datlů do smrkových kmenů stále nemocnějších jehličnanů. Čekané, kdy jsem neviděl nic a houštiny byly tiché. Větrné smrště, lijáky, hukot dopravních letadel, kterých přibývalo po desítkách, až nakonec hustě tříštily oblohu kondenzačními pásy, připomínající popravní meče nad hlavami lidstva jedenadvacátého století.

Jednoho dne, kdy jsem si lámal hlavu otázkou nad duševním zdravím politiků a nad ničením zemědělské půdy a krajiny vůbec, což jsou nádoby spojené penězovody, zavibroval v kapse můj mobilní telefon. Já, který neuznávám puškohledy s nočním viděním a videokamery okrádající zvěř o poslední zbytek soukromí, nosím tento moderní komunikační prostředek jen pro TO KDYBY...

„Tak máme vnoučka,“ oznámil roztřesený hlas vzdálené manželky. Psal se rok 2014. Měsíc leden, aby nebylo pochyb o ročním období, v němž můj další potomek spatřil světlo podivného světa. Slezl jsem z posedu, zašel pro auto, abych s ním přijel co nejbližší. Z kufru jsem postupně vytahal pár pytlů krmení a na bobech vše zavezl na vnaďišť. Byla toho velikánská hromada, oběť starého myslivce zvěři, aby můj vnuk rostl s požehnáním tohoto koutu přírody. Pak jsem se opřel o kmen jednoho ze tří Strážců tajemství a cítil, jak mi po tváři stéká něco vlhkého. Pak jsem šeptl do kůry stromu své přání. Jaké to bylo, neprozradím. Zná ho jen já a ten strom. Můžete si lámat hlavu, zda to byl jeden ze dvou buků nebo dub.

Věřím, že jednou – až bude dospělý – zavítá můj nejmladší potomek do těchto míst, zaposlouchá se do šumění korun a – porozumí dědovu odkazu. Třeba to bude v době, kdy zmizí lidská hloupost a člověk se bude postupně navracet do lůna přírody. A s touto vírou budu dál stoupat po žebříku mé sedačky, abych čekal, čím mě tento kout přírody zase obdaří...

Štěpán Neuwirth